

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

**Directoraat-generaal Natuur
en Visserij**

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/Inv

Datum 19 december 2022

Betreft Beantwoording Kamervragen over het feit dat slechts een derde van
de subsidies voor wolfwerende rasters is gebruikt

Ons kenmerk

DGNV / 22567438

Uw kenmerk

2022Z23725

Geachte Voorzitter,

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen van het lid Vestering (PvdD) over
het feit dat slechts één derde van de subsidies voor wolfwerende rasters is
gebruikt (kenmerk: 2022Z23725, ingezonden 1 december 2022).

Christianne van der Wal-Zeggelink
Minister voor Natuur en Stikstof

2022Z23725

**Directoraat-generaal Natuur
en Visserij**

1

Kent u de berichten 'Ondanks vele wolvenaantallen, slechts een derde van subsidies voor wolfwerende maatregelen gebruikt' en 'Het debat over de wolf heeft 'bijna een ideologisch karakter'?

Ons kenmerk
DGNV / 22567438

Antwoord

Ja, deze berichten zijn mij bekend.

2

Is het waar dat veehouders wettelijk verplicht zijn hun niet in een gebouw gehouden dieren bescherming te bieden tegen roofdieren? Zo nee, hoe oordeelt u dan over artikel 1.6 lid 3 in het Besluit houders van dieren? Zo ja, kunt u aangeven of de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) daarop handhaaft?

Antwoord

Artikel 1.6, derde lid van het Besluit houders van dieren bepaalt dat een dier, indien het niet in een gebouw wordt gehouden, zo nodig bescherming wordt geboden tegen roofdieren. Dit houdt in dat veehouders in gebieden waar wolven voorkomen, verantwoordelijk zijn voor het beschermen van hun vee dat in de wei loopt tegen aanvallen van wolven. Ik ben me ervan bewust dat het beschermen van dieren in de praktijk niet altijd eenvoudig is. Zowel de kosten als de praktische uitvoering kunnen voor veehouders een uitdaging vormen. De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) voert risicogebaseerde inspecties uit op het welzijn van dieren die buiten lopen. Op dit moment wordt door de NVWA nader geanalyseerd hoe de verplichting rond de bescherming tegen wolven concreet moet worden ingevuld. Hiervoor is ook relevant dat deze norm niet alleen betrekking heeft op de wolf, maar tevens op andere roofdieren, en ziet op een breed scala van dieren, wanneer deze niet in een gebouw worden gehouden (zoogdieren, reptielen, amfibieën, vogels en vissen). Bij de beoordeling of sprake is van een overtreding zijn o.a. het risico op een wolvenaantal en de door de houders genomen beschermingsmaatregelen relevant. Gelet op de omstandigheid dat de wolf zich pas relatief recent opnieuw heeft gevestigd in Nederland en de transitieperiode die de vestiging van de wolf met zich brengt, acht de NVWA veehouders die thans nog geen wolfwerende beschermingsmaatregelen genomen hebben op dit moment niet in overtreding van artikel 1.6, derde lid, van het Besluit houders van dieren.

3

Deelt u de mening van wolvenconsulent Mekel dat nog maar weinig veehouders de dieren afgeschermd lijken te hebben met een wolfwerend raster? Zo nee, waarom niet? Zo ja, deelt u de mening dat hier verandering in zou moeten worden gebracht, mede vanuit een wettelijk oogpunt?

Antwoord

Navraag bij BIJ12 bevestigt dit beeld. Echter, dit verschilt per provincie. Hoewel er, zoals in de beantwoording van vraag 2 aangegeven, verschillende uitdagingen zijn in de praktische uitvoering, ben ik van mening dat veehouders maximaal gebruik zouden moeten maken van beschermende maatregelen zodat de wolf zo goed mogelijk weggehouden kan worden van vee. Alleen zo kunnen we op een

goede manier samenleven met de wolf. Ik moedig de veehouders dan ook aan om de mogelijkheden die er zijn zoveel als mogelijk te benutten.

4

Krijgen veehouders, die niet voldoen aan de wettelijke plicht om dieren die als vee gebruikt worden te beschermen tegen roofdieren, een schadevergoeding wanneer deze dieren slachtoffer worden van een roofdier? Zo ja, waarom?

Ons kenmerk
DGNV / 22567438

Antwoord

Veehouders kunnen op verschillende manieren hun dieren beschermen om aan de wet te voldoen. Het beleid rond vergoeding van schade door wolven is een provinciale bevoegdheid. BIJ12 verleent namens de provincies tegemoetkoming in schade. Op verzoek van BIJ12 hebben de Gezondheidsdienst voor Dieren en de Wageningen University & Research (WUR) advies uitgebracht over waardebeoordeling en taxatie. Op basis hiervan heeft BIJ12 de 'richtlijn taxatie en prijzen bij wolvenschade'¹ vastgesteld. De richtlijn bestaat uit elf uitgangspunten voor de uitvoering van de taxatie, waardebeoordeling van schape en het verlenen van tegemoetkomingen. Het voldoen aan een wettelijke plicht is niet als voorwaarde verbonden aan schadevergoeding.

5

Bent u bereid met de provincies in overleg te treden om subsidies voor wolfwerende maatregelen voor veehouders te verhogen en schadevergoedingen bij wolvenschade in geval van afwezigheid van wolfwerende maatregelen uit te sluiten? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke termijn en wijze?

Antwoord

Ik begrijp goed dat een kostendekkende vergoeding voor veehouders de drempel voor het beschermen van hun dieren kan verlagen. Het natuurbeleid is gedecentraliseerd naar de provincies en daarmee zijn de financiering van beschermende maatregelen en het vergoeden van schade een provinciale bevoegdheid. De financiering van provincies door het Rijk vindt plaats via het Provinciefonds. De besteding van deze middelen wordt door de provincies bepaald. De subsidies voor wolfwerende maatregelen en de tegemoetkoming in de schade verschillen per provincie. Ik zal het onderwerp op korte termijn met de provincies bespreken, waarbij ik begrip heb voor het feit dat nog niet overal de juiste wolfwerende maatregelen getroffen zijn en dat er ook nog vragen zijn over de meest effectieve maatregelen om wolven te weren.

6

Deelt u de mening dat schade door roofdieren primair tot de verantwoordelijkheid van de veehouder gerekend zou moeten worden, gelet op het voorschrift in het Besluit houders van dieren? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke consequentie zou dit wat u betreft moeten hebben?

Antwoord

Helaas zijn er de gevallen waarbij vee wordt gedood door een wolf. Wolven kunnen inbreuk maken op de eigendom van dierhouders wanneer zij dieren doden. Tegelijkertijd is er de in antwoord op vraag 2 genoemde verplichting voor dierhouders om hun vee te beschermen. Met goede beschermende maatregelen

¹ [Wolvenschade melden en overzicht van de meest recente schademeldingen \(bij12.nl\)](http://www.bij12.nl/wolvenschade-melden-en-overzicht-van-de-meest-recente-schademeldingen)

kan de wolf weggehouden worden van vee. Omdat de wolf zich pas relatief recent opnieuw heeft gevestigd in Nederland, heb ik er dus begrip voor dat nog niet overal de juiste maatregelen getroffen zijn en dat er ook nog vragen zijn over de meest effectieve maatregelen. Door ervaring hiermee op te doen kunnen we bepalen welke maatregelen de meeste bescherming geven.

**Directoraat-generaal Natuur
en Visserij**

Ons kenmerk
DGNV / 22567438